

HAL
open science

Začleňování výzkumu do vysokého školství

Bernard Heusch

► **To cite this version:**

Bernard Heusch. Začleňování výzkumu do vysokého školství. Cahiers du CEFRES, 2001, Vysoké školství v České republice a ve Francii: evropské perspektivy, 24, pp.123-130. halshs-01496116

HAL Id: halshs-01496116

<https://shs.hal.science/halshs-01496116v1>

Submitted on 27 Mar 2017

HAL is a multi-disciplinary open access archive for the deposit and dissemination of scientific research documents, whether they are published or not. The documents may come from teaching and research institutions in France or abroad, or from public or private research centers.

L'archive ouverte pluridisciplinaire **HAL**, est destinée au dépôt et à la diffusion de documents scientifiques de niveau recherche, publiés ou non, émanant des établissements d'enseignement et de recherche français ou étrangers, des laboratoires publics ou privés.

Cahiers du CEFRES

N° 24, L'enseignement supérieur en France et en République tchèque : perspectives européennes =
Vysoké školství v České republice a ve Francii: evropské perspektivy
Antoine Marès, Dominique Sotteau, Věra Šťastná (Ed.)

Bernard HEUSCH

Začleňování výzkumu do vysokého školství. Francouzská zkušenost

Référence électronique / electronic reference :

Bernard Heusch, « Začleňování výzkumu do vysokého školství. Francouzská zkušenost », Cahiers du CEFRES. N° 24, L'enseignement supérieur en France et en République tchèque : perspectives européennes = Vysoké školství v České republice a ve Francii: evropské perspektivy (ed. Antoine Marès, Dominique Sotteau, Věra Šťastná).

Mis en ligne en / published on : mars 2010 / march 2010

URL : http://www.cefres.cz/pdf/c24/heusch_2001_zaclenovani_vyzkumu_skolstvi_fr.pdf

Editeur / publisher : CEFRES USR 3138 CNRS-MAEE

<http://www.cefres.cz>

Ce document a été généré par l'éditeur.

© CEFRES USR 3138 CNRS-MAEE

ZAČLEŇOVÁNÍ VÝZKUMU DO VYSOKÉHO ŠKOLSTVÍ:

francouzská zkušenost

Bernard HEUSCH

Vedoucí výzkumu v CNRS
Vedoucí kanceláře CNRS v Bonnu
DRI v CNRS pod vedením Daniela Cadeta

1. Celkový kontext výzkumu ve Francii
2. Výzkum ve vysokém školství
3. Výzkum v rámci jedné organizace: CNRS
4. Navazování mezinárodních vztahů : jaké jsou vyhlídky

1. Celkový kontext výzkumu ve Francii

Soukromý výzkum

4660 podniků zaměstnává alespoň jednoho badatele

3660 podniků využívá "výzkumného daňového úvěru," daňové úlevy spjaté s jejich investicemi do výzkumu a vývoje.

Veřejný výzkum

88 univerzit

70 univerzitních ústavů (Observatoře, Muzea...)

18 veřejných výzkumných ústavů (CNRS, INSERM...)

Veřejné výzkumné instituce se dělí do dvou velkých druhů:

- Veřejné instituce vědecké a technické povahy (EPST), do nichž se přijímá výběrovým řízením. Např.: CNRS, INRA, INSERM.
- Veřejné instituce průmyslové a obchodní povahy (EPIC), do nichž se přijímá uzavřením smlouvy. Např.: CEA, Pasteurův ústav, IFREMER.

Vedle těchto dvou velkých kategorií existují univerzitní laboratoře, laboratoře velkých škol a laboratoře velkých národních podniků.

Rozpočet na civilní výzkum a vývoj ve Francii v roce 1999

Rozdělení podle velkých vědeckých oblastí

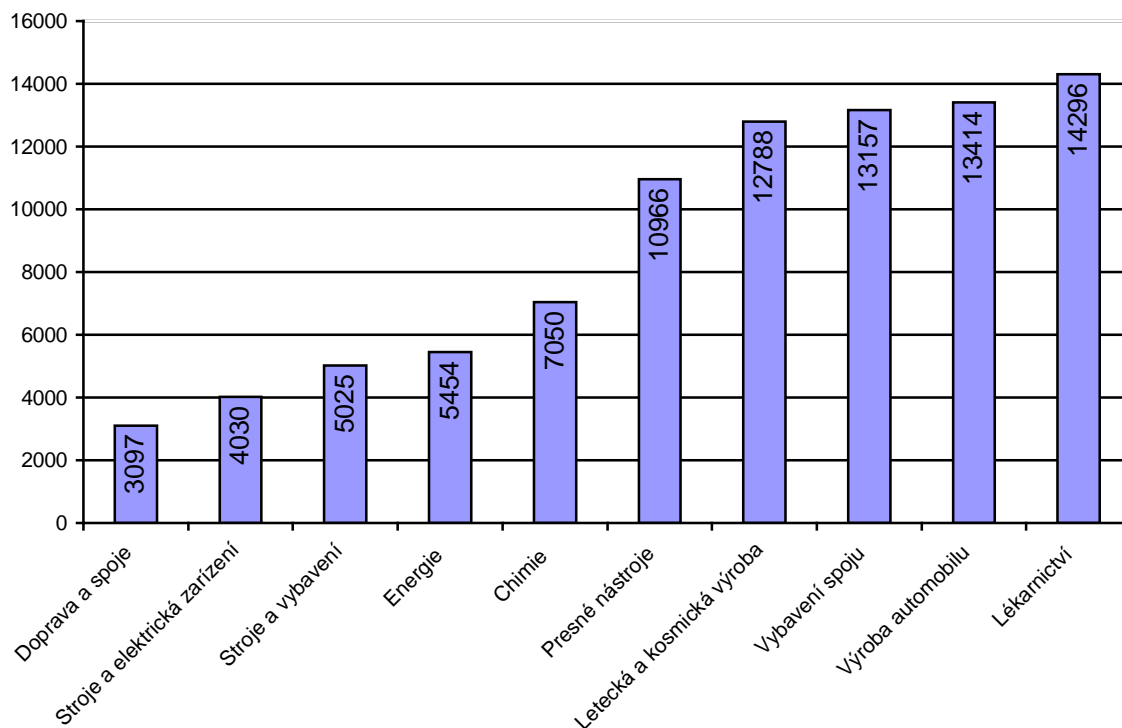
	Počet institucí	Celkové náklady	Výzkumný personál	Státní subvence (v miliardách F)
Veřejné instituce vědecké a technické povahy	9	44 024	17 316	22,4
Veřejné instituce průmyslové a obchodní povahy	7	18 015	9 164	17,7

Povšimněme si neustálého nárůstu částek přidělených humanitním a společenským vědám (ze 16 na 21% od roku 1988).

Výzkum v podnicích

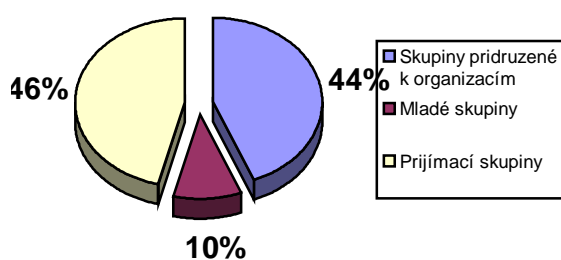
Roku 1997 přispívají PMI-PME na 22% výzkumů prováděných v podnicích.

Výše výdajů na výzkum v deseti hlavních průmyslových odvětvích (v miliónech franků)

2. Výzkum ve vysokém školství

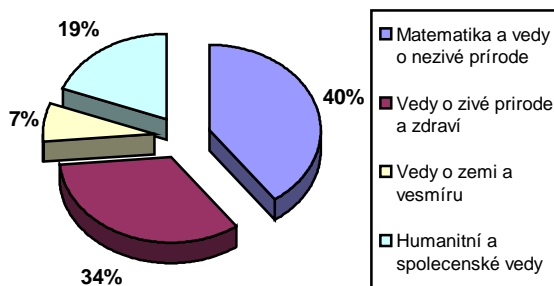
Výzkumné univerzitní skupiny:
3250 skupin rozdělených do tří kategorií:

- Skupiny přidružené k organizacím jsou skupiny univerzitního výzkumu uznané některou výzkumnou organizací a mají s ní uzavřenu partnerskou smlouvu. Pro organizace jako CNRS již dlouho představují nejužívanější způsob podpory veřejného výzkumu.
- Přijímací skupiny jsou výzkumné skupiny bez spojení s organizacemi a výrazně investují do přijímání a výchovy doktorandů.
- Mladé skupiny se budují na základě pro výzkum zásadního pojmu vědeckého rizika spjatého s prací na nových tématech. Jsou rizikovým kapitálem veřejného výzkumu.

Univerzitní financování výzkumu

Státní subvence ve výši 14,2 miliard franků (odměny pro personál, vybavení, provoz).
59 316 badatelů seskupených do 3250 skupin, jimž je po ohodnocení přiznávána národní akreditace. Mezi státem a každou univerzitou je uzavírána čtyřletá smlouva, která stanoví výši ročního příspěvku na výzkumné skupiny: 1,55 miliard franků ročně.

3. Výzkum v rámci jedné organizace: Národní středisko vědeckého výzkumu (CNRS)

Dějiny

Založeno 19. 10. 1939 nařízením prezidenta republiky, na podnět Jeana Perrina (Nobelova cena za fyziku 1926)

1939-1960: CNRS se skládá především ze samotných laboratoří.

1960-1980: Velmi aktivní politika sdružování s univerzitami, velkými školami a jinými výzkumnými institucemi.

1980-1990: Otevřenost směrem ke světu podnikání, vytváření interdisciplinárních programů a smíšených laboratoří.

1990-2000: Plán modernizace a první strategická schémata.

Základní číselné údaje o CNRS v roce 1999

- > 3200 výzkumných smluv s více než 1000 podniky
- > 190 partnerských dohod s univerzitami a inženýrskými školami
- > 230 "start-up" (zavedení do výroby) založených na výzkumu v CNRS
- > 160 programů mezinárodní vědecké spolupráce
- > 33 smlouvy "Sdružených evropských laboratoří"
- > 81 mezinárodní dohoda s více než 50 zeměmi
- > 15 miliard franků celkového rozpočtu, z toho víc než 1 miliarda z vlastních zdrojů
- > 1300 laboratoří
- > 25000 zaměstnanců (badatelů, inženýrů, techniků a administrativních pracovníků), z toho 11000 badatelů
- > 5000 stážistů různých národností
- > 300 badatelů CNRS na dlouhodobém pobytu v zahraničních laboratořích.

Organizace

CNRS řídí Prezident a Správní rada. Je rozděleno do 8 vědeckých oddělení:

Jaderná a částicová fyzika a IN2P3

Fyzikální vědy a matematika

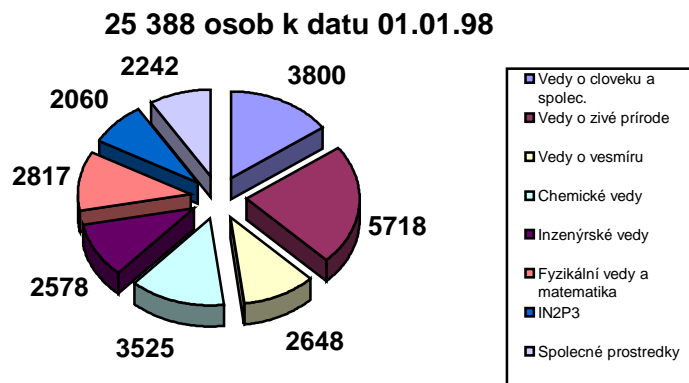
Inženýrské vědy

Chemické vědy

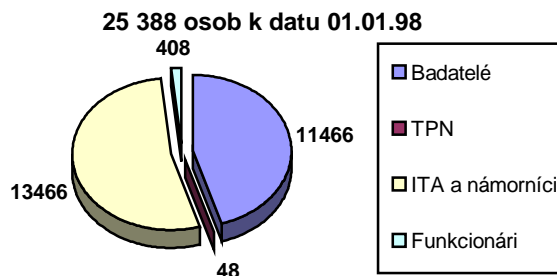
Vědy o vesmíru a INSU

Vědy o živé přírodě
 Vědy o člověku a společnosti
 Informatika a vědy o komunikaci
 Tato oddělení jsou sama dále rozdělena do výzkumných jednotek.

Rozložení pracovních sil podle oddělení

Rozložení pracovních sil podle profesionálních kategorií

CNRS v krajích

CNRS disponuje 12 krajskými pracovišti a 6 přidruženými krajskými pracovišti. Krajská pracoviště, vytvořená roku 1990, zajišťují přímou správu pracovních sil i laboratoří, rozvíjejí partnerství a umožňují posilování vztahů s místními samosprávami.

Interdisciplinární osy

živá bytost a otázky s ní spjaté
 životní prostředí
 Dynamika společnosti
 Telekomunikace a kognitivní vědy
 Materiály a technologie

4. Navazování mezinárodních vztahů: jak jsou vyhlídky

Badatelé, mezinárodní srovnání

Ve Francii představují badatelé a inženýři pracující ve výzkumu 6% aktivního obyvatelstva (veřejný a soukromý sektor). Pro srovnání, ve Spojených státech je to 7,2%, v Japonsku 8,3% a ve Velké Británii 5%.

Evropské a zahraniční zdroje financí

část financování výzkumu, která pochází ze zahraničních fondů, činí 8%. Z této částky jde 85% podnikům.

	Fondy Evropské Unie	Jiné mezinárodní organizace	Zahraníční organizmy a podniky
Univerzity a veřejné výzkumné instituce	1200	800	500
Podniky	900	3400	8500

(v miliónech franků)

Francouzské úsilí vynaložené na výzkum

Úsilí vynaložené v dané zemi na výzkum měříme poměrem mezi domácími výdaji na výzkum a vývoj (DIRD) a PIB. Roku 1997 dosahovalo ve Francii 2,24%. Ve srovnání s tím dosahoval:

- 1,0% v Itálii,
- 1,9% ve Velké Británii,
- 2,6% ve Spojených státech a
- 2,8% v Japonsku.